

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَاللّٰهُ اَكْبَرُ مَا لَا يُلَاقِيْهِ عَيْنٌ رَّاوِيَةٌ
وَاللّٰهُ اَكْبَرُ مَا لَا يُلَاقِيْهِ عَيْنٌ رَّاوِيَةٌ

ایہ اک کھلا آزاد انسائیکلو پیڈیا ہے جسے کوئی وی لکھ یا ترمیم کر سکتا ہے

اج جمعرات ، ۱۶ جولائی ۲۰۲۶ء بمطابق ۳۰ محرم ۱۴۴۸ ہجری
ہن تک پنجابی ویکیپیڈیا آئے ۷۵,۶۱۱ لیکھ نیں

وکیپیڈیا تعارف • ترمیم کداں کرئیے؟ • پنجابی وچ پڑھنا لکھنا اوکھا؟ • اصول ضابطے آتے ہور حکمت عملیاں • آف لائن نسخہ
ٹائپنگ سکھن دے لئی کلک کرو (<http://t.urdu.cafe>)
• موبائل ویب سائٹ (<https://pnb.m.wikipedia.org>)

ا	ب	بھ	پ	پھ	ت	تھ	ٹ	ٹھ	ث	ج	جھ	چ	چھ	ح	خ	د
س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ک	کھ	گ	گھ	ل	ل	م

سارے
صفحے

اج کل دیا

اسرائیل
حملے و:
(ہلاک

چونواں مضمون

تاشقند ازبکستان دا راجگھر تے سبھ توں وڈا شہر اے - ایہ صوبہ تاشقند دا صدر مقام
وی اے - ۲۰۰۶ء دے سرکاری اعداد و شمار دے مطابق شہر دی آبادی ۳۱ لکھ جد کہ
غیر سرکاری اعداد شمار دے مطابق ۴۰ لکھ توں وی ودھ اے - قرون وسطی وچ ایہ

■ بنگلہ دیہ
رحمن د:
انتخابات

■ میا موئل
لگاتار تہ
گئیاں۔

■ کوستا ریہ
کامیابی

جاری: حماس
یوکرین آتے
حالیہ موتاں:
زعیم قادری

اج دا شبہ

عام طور تہ
پر پنجابی

اج دی گل

پنجابی نوں
آت

سہ ماہی

ف
تاریخ، پنجاب

دی تاریخ، کیم
ہندو مت، بوآ

نامزدگی: چنو

اج دا دن

شہر چچ دے ناں نال جانیہ جاندا سی جہڑا بعد وچ چچ قند یا چش قند تے فیر تاشقند بن گئیا ۔ ترک زبان چ تاش دا مطلب پتھر اے قند شہر لئی استعمال ہندا اے جدان قوقند ، سمرقند وغیرہ ۔ ناں دی ایہہ تبدیلی ۱۶ویں صدی عیسوی دے بعد عمل چ آئی ۔

تاشقند سویت دور ج سویت یونین دا وسطی ایشیا چ اہم شہر تے پورے وسطی ایشیا دا غیر اعلانیہ صدر مقام وی رہیا ۔ تاشقند شہر دے موجودہ ہجے " تاشکینت " وی روسی اثرات ظاہر کردے نیں ۔

سنہ ۱۲۱۹ء چ چنگیز خان نے حملہ کرکے شہر نوں تباہ کردتا ۔ تیموریاں تے شیبانیان دے دور چ اس شہر نے خوب ترقی کیتی۔ تاہم اس عرصے چ ایہہ ازبکاں ، قازقاں ، فارسیاں تے منگولان دے حملیاں دا نشانہ بندا رہیا ۔

۱۸۰۹ء چ تاشقند خانان قوقند دے قبضے چ چلا گئیا ، اس وقت تاشقند دی آبادی اک لکھ سی تے ایہہ وسطی ایشیا دا خوشحال ترین شہر سی ۔ مئی ۱۸۶۵ء چ جنرل میخائیل چرنیائیف نے شہر تے حملہ کرکے اسنوں فتح کر لیا ، عددی برتری تے مضبوط حصار حاصل ہون دے باوجود خانان قوقند دی فوجاں ۲ دن وی روسی سلطنت دی فوج دے ساہمنے ٹھہر نا سکیاں تے شہر روسیاں دے قبضے چ چلا گئیا ۔ چرنیائیف جہڑا کہ شیر تاشقند دے ناں نال مشہور ہوئیا نے عوام دے دل جتن لئی خانان دے لگائے ہوئے سارے ناجائز محصولات اک سال ختم کردتے تے عام لوکاں دے مسائل دے خاتمے دیاں کوششاں کیتیاں ۔ اسنوں زار روس ولوں تاشقند دا گورنر بنایا گئیا تے اسنے زار الیگزینڈر II کول ایہہ سفارش وی کیتی کہ تاشقند نوں روسی سلطنت دے زیر تحفظ اک آزاد ریاست بنا دتا جاوے ۔ زار نے چرنیائیف تے اسدے سپاہیاں نوں اعزازات تے تمغیاں نال نوازا پر جنرل نے ایہہ حملہ زار دی اجازت توں بغیر کیتا سی اس لئی اوہ زیادہ عرصہ اپنا عہدہ برقرار رکھن چ ناکام رہیا تے چھیتی ای اسدی جگہ قسطنطین پیتروویچ وان کوف مین نوں مقرر کردتا گئیا تے تاشقند نوں اک آزاد ریاست تصور کرن دی بجائے اسنوں روسی ترکستان دا راجگھر بنا دتا گئیا ۔ جس دا پہلا گورنر جنرل کوف مین سی ۔ پرانے شہر دے نیڑے اک چھاؤنی تے روسی آبادی بنائی گئی تے ملک دے کئی علاقیاں توں روسی لوکاں تے تاجراں نوں ایتھے آباد کیتا گئیا ۔ وسط ایشیا تے اپنا اثر و رسوخ رکھن لئی روس تے برطانیہ دے مابین ہون والے تنازعے جسنوں وڈی کھیڈ اکھیا جاندا اے دے دوران ایہہ شہر جاسوسی دا گڑھ بن گئیا ۔ ۱۸۸۹ء چ ٹرانس کیسپیئن ریلوے دی پٹری ایتھے پہنچی تے جنہاں کارکناں نے پٹری تعمیر کیتی اوہ ایتھے ای آباد ہو گئے تے جنہاں نے بالشویک انقلاب (انقلاب روس) دی نیہہ وی ایتھے رکھی ۔۔۔۔

پنجابی
پنجابی بولی

پنجابی
ਪੰਜਾਬੀ

- پنجابی پاکستان وچ بولن وچ پہلے نمبر تے ہے۔
- پنجابی برطانیہ وچ بولن وچ انگریزی مگروں دوجے نمبر تے ہے۔
- پنجابی دکھنی ایشیاء وچ بولن وچ ہندی، بنگالی مگروں تیجے نمبر تے ہے۔
- پنجابی کینیڈا وچ بولن وچ چوتھے نمبر تے ہے۔
- پنجابی بولن والیاں دا سب توں وڈا شہر لہور ہے۔
- پنجابی وچ سب توں بوہتی چھپٹ والی کتاب میلہ اکھیاں دا ہے۔
- پنجابی دا پہلا وڈا انسائیکلوپیڈیا پنجابی وکیپیڈیا ہے۔
- دنیا دی سب توں پہلی گرامر اشٹادھیایی پنجاب وچ لکھی گئی۔
- پنجابی دا سب توں پہلا اخبار ہندو پرکاش ۱۸۷۳ وچ امرتسر توں شروع ہویا ۔
- شاہ مکھی لپی وچ سب توں پہلا اخبار امرت پترکا ۱۸۹۶ وچ جاری ہویا۔

اج: جمعرات

۱۴۴۸ ہجری

ویکیپیڈیا: چُنو

تسین جاندمے او

- ... کہ سب توں ودم استعمال ہوڻ والی ویب سائٹ **گوگل سرچ** اے ؟
- ... کہ دوسرے مغل شہنشاہ **نصیر الدین محمد ہمایوں** نے **شیر شاہ سوری** توں شکست کھانے دے بعد ۱۵ سال جلاوطنی وچ گزارے تے ۱۵۵۵ء وچ اپنے سپہ سالار **بیرم خان** دی مدد توں ہندوستان اُتے دوبارہ حملہ کیتا تے اقتدار حاصل کیا؟
- ... کہ **میری کیوری** (تصویر وچ) نوبل انعام جیتنے والی پہلی سواڻی تے دو وکھ وکھ سائنسی شعبے آں وچ دو نوبل انعام جیتنے والی واحد سواڻی نیں؟
- ... کہ ٹیلی ویژن ریموٹ کنٹرول دے موجد **رابرٹ ایڈلر** سن ؟
- ... کہ **چمگادڑ** واحد ممالیہ جانور اے جو اڑ سکدے نیں؟

☆ ہور "کیہ تسین جاندمے ہو"

اج دیاں مورتاں

واقعہ کربلا

حسیہ

ایران دے شہراں تے دیہاتاں وچ محرم دا سوگ

واقعہ کربلا دی مصوری

کیہ تسین لکھنا چاہندے او؟

پنجابی شاہ مکھی ویکیپیڈیا ۲۴ اکتوبر ۲۰۰۸ء نوں شروع ہویا تے ۱۳ اگست ۲۰۰۹ء نوں انکوپیٹر وچوں نکل کے ایہنے اک مکمل ویکیپیڈیا دا درجہ حاصل کرلیا۔

پنجابی ویکیپیڈیا اُتے اِس ویلے ۷۵,۶۱۱ لیکھ موجود نیں۔ کسے وی موضوع اُتے لیکھ لکھن توں پہلاں اِس صفحہ تلاش اُتے جا کے عنوان لکھ کے لُہن دی کوشش کرو، مُمکن اے مطلوبہ لیکھ پہلاں توں موجود ہووے۔ جے لیکھ موجود نہ ہووے تاں تعلقے خائے وچ عنوان لکھ کے نواں لیکھ تحریر کیتا جا سکدا اے۔

ویکیپیڈیا وچ لہو

ویکیپیڈیا ورتن والے

ویکیپیڈیا ورتوں کار یا ورتنوالے اوہ لوک نیں جیہڑے ویکیپیڈیا وچ اپنا کھاتہ بناندے نیں، اس وچ لکھن آتے سنوارن دا کم کردے نیں آتے انسائیکلوپیڈیا دی بہتری لئی اس وچ لیکھ لکھن، کیٹاگریاں بنان آتے ہور دوجے کم کرن چ لگے ہوئے نیں۔ ویکیپیڈیا نوں ہر لحاظ نال اک کھلا انسائیکلوپیڈیا دی شکل دین لئی اج دوجے نوں تعاون دیندے نیں۔

پنجابی ویکیپیڈیا ورتن والیاں دی گنتی ہُن تک ۴۴,۳۵۲ ہوچکی ہے۔ پر ایہناں چوں اک گھٹ گنتی ہی مستقل پابندی نال اس منصوبہ وچ شریک ہے۔ اس توں وکھ غیر انراج ہوئے ویکیپیڈیا ورتن والیاں دی اک وڈی گنتی ہے جو اس منصوبہ وچ کدی کدی شریک ہوندی ہے۔

ویکیپیڈیا دا حصہ بنو!

ویکیپیڈیا اک آزاد انسائیکلوپیڈیا ہے جیہڑا وکھ وکھ بولیاں وچ ہے تے جس وچ اسیں سارے رُل مل کے لکھدے ہاں تے ایہنوں سواردے ہاں۔ ویکیپیڈیا منصوبے دا آغاز جنوری ۲۰۰۱ء وچ ہویا۔ پنجابی ویکیپیڈیا دا مڈھ اکتوبر ۲۰۰۸ء نوں انکیوبیٹر وچ رکھیا گیا تے ۱۳ اگست ۲۰۰۹ء نوں ایہنوں باقاعدہ ویکیپیڈیا دا درجہ حاصل ہوگیا۔ اس ویلے پنجابی ویکیپیڈیا وچ ۷۵,۶۱۱ لیکھ موجود نیں۔

ساڈے نال رلو

جے تہاڈا کھاتہ پہلے توں موجود ہے تاں لاگ ان ہووو

کیہ تسیں حالے تک کھاتہ نہیں بٹایا؟

مڈھلی سائنس

فلکیات • بیالوجی • زمین دی سائنس • جیومیٹری • سٹیٹ • جیون پڑھت • فزکس • ریاضی • کیمسٹری • جغرافیہ

جانکاری سائنس

کمپیونیکیشن • اکنامکس • دوائی • کمپیوٹر • قنون • ٹیکنالوجی • وائی بیجی • انجینرنگ

ادب

ساہت • آثار قدیمہ • تریخ • اسلام دی تریخ • مذاہب تے عقیدے • نفسیات • بولیاں • سماج • فلاسفی

سوہنے کم

معماری • ناچ • کھیڈ • پیٹنگ • ساہت • موسیقی • فلم

ہور پاکستانی بولیاں وچ ویکیپیڈیا

پاکستان بولیاں دے ویکیپیڈیا

پاکستان بولیاں دے ویکیپیڈیا • اردو ویکیپیڈیا • سرائیکی ویکیپیڈیا • سندھی ویکیپیڈیا • پشتو ویکیپیڈیا • کشمیری ویکیپیڈیا • جھلسری بلوچی • کھوار ویکیپیڈیا • روچ کیتین بلوچی

عربی لپی وچ ہور وکیپیڈیا

عربی وکیپیڈیا • فارسی وکیپیڈیا • گیلکی وکیپیڈیا • کردی وکیپیڈیا • تورک وکیپیڈیا • لوری وکیپیڈیا • مازندرانی وکیپیڈیا • ایغور وکیپیڈیا • مراکشی عربی وکیپیڈیا • مصری عربی وکیپیڈیا

قشقایی تورکی • خوراسانی تورکی • عثمانی تورکی

ویکیپیڈیا ہور بولیاں چ

ویکیپیڈیا دنیا دیاں وکھ وکھ بولیاں وچ اگو ویلے لکھیا جاندا ہے۔ اصل ویکیپیڈیا دی شروعات انگریزی چ ۲۰۰۱ء چ ہویا۔ پنجابی وکیپیڈیا اتے حالے تک ۷۵,۶۱۱ لیکھ نیں۔ بوہت سارے ہور وکیپیڈیا وی موجود نیں؛ جنہاں چوں کجھ وڈے وکیپیڈیا تعلق نیں:

- [русский](#) • [français](#) • [Nederlands](#) • [Deutsch](#) • [svenska](#) • [English](#) • [Tiếng Việt](#) • [polski](#) • [español](#) • [italiano](#)
- [norsk](#) • [فارسی](#) • [català](#) • [українська](#) • [português](#) • [العربية](#) • [srpskohrvatski](#) / [српскохрватски](#)
- [čeština](#) • [română](#) • [Bahasa Indonesia](#) • [magyar](#) • [suomi](#) • [dansk](#) • [қазақша](#) • [Esperanto](#) • [euskara](#) • [Türkçe](#) • [Bahasa Melayu](#) • [српски](#) / [srpski](#) • [slovenčina](#) • [български](#)
- [galego](#) • [eesti](#) • [slovenščina](#) • [hrvatski](#) • [lietuvių](#) • [עברית](#) • [հայերեն](#) • [беларуская](#) • [Ελληνικά](#) • [Simple English](#) • [нохчийн](#) • [Volapük](#) • [Latina](#) • [norsk nynorsk](#) • [ไทย](#) • [o'zbekcha / ўзбекча](#) • [हिन्दी](#) • [azərbaycanca](#) • [ქართული](#) • [Bân-lâm-gí](#)

سارے وکیپیڈیاواں دی لسٹ

ہور وکیپیڈیا منصوبے

میٹا-وکی (<https://meta.wikimedia.org/>)
وکیپیڈیا تال-میل

میڈیا ویکی (<https://media.wiki.org/>)
وکی سافٹویئر ڈیولپمنٹ

کامنز (<https://commons.wikimedia.org/>)
آزاد میڈیا

ویکی خبراں (<https://incubator.wikimedia.org/wiki/Wn/pnb>)
آزاد خبراں

ویکی ڈاٹا (<https://www.wikidata.org/>)
آزاد علم بیس

ویکی بکس (<https://pnb.wikibooks.org/>)
آزاد تعلیمی کتاباں

ویکی سپیشیز (<https://species.wikimedia.org/>)
نسب نامہ

ویکی سروت (https://wiki.isource.org/wiki/Main_Page/%D9%BE%D9%86%D8%AC%D8%A7%D8%A8%D8%B8C)
آزاد لائبریری

ویکی محاورے (<https://incubator.wikimedia.org/wiki/Wq/pnb>)
سیانے بولان دا اکٹھ

وکشنری (<https://pnb.wiktionary.org/>)

ویکی سفر (<https://en.wiki.kivoyage.org/>)

وکیورسٹی (<https://en.wiki.kiversity.org/>)

مدد دی لوڑ اے؟ ساڈے نال رابطہ کرو!

ساڈے نال سماجی رابطیاں دیاں ویب سائٹاں اُتے رلو: تے

"https://pnb.wikipedia.org/w/index.php?title=پہلا_صفحہ&oldid=۶۹۱۷۲۰" توں لیا